

Методичний коментар до уроку “Підводна казка”

Русалонька

Морське привітання

Запропонуйте дітям заплющити очі, послухати шум моря та відчутти себе на морському узбережжі.

- Що вони бачать? Що відчують? Що хочуть робити?
- Яких морських мешканців можна тут побачити?

Діти можуть вигадати морське привітання чи пограти у гру “Море хвилюється” (ведучий пропонує гравцям завмерти і показати морську фігуру, а потім має вгадати, хто кого показав).

Уявити героїв

Письменники, художники, скульптори, хореографи, режисери — усі по-своєму допомагають нам побачити персонажів твору — як вони рухаються, як говорять, як одягаються, як діятимуть у різних ситуаціях. Тоді ці персонажі немовби опиняються поряд з нами і стають нам близькими.

Намалюйте для своїх однокласників та однокласниць картину в повітрі. Запропонуйте їм спробувати описати її словами або ж намалювати ескіз на дошці. Якщо їм це складно зробити, допоможіть — додатковими жестами, мімікою, можете увімкнути музику.

Знайомимося зі скульптором

Едвард Еріксен — данський скульптор. Навчався у Данській королівській академії витончених мистецтв, яку закінчив 1899 року. У 1908—1919 роках викладав у Королівській академії.

У 1902 році його скульптуру взяли для виставки в королівському палаці, а в 1905 році майстер отримав премію за скульптуру “Надія”.

У 1932 році скульптор став лицарем Ордена Данеброга. Разом із родиною він подорожував Італією, де вчився працювати з мармуром і став почесним професором Академії образотворчого мистецтва міста Каррари.

Одна скульптура і світова слава

Світову славу Едварду Еріксену принесла статуя Русалоньки, героїні однойменної казки Ганса Крістіана Андерсена, встановлена 1913 року в Копенгагені. Саме ця статуя стала візитівкою столиці Данії. Це невеличка скульптура: її висота — 1,25 м, вага — 175 кг. Статуя була замовлена Карлом Якобсеном, сином засновника корпорації Carlsberg, який захопився балетом за казкою у постановці Копенгагенського Королівського театру.

Статуя швидко стала відомим туристичним об’єктом. В останні десятиліття її часто псують вандали. Мабуть тому статуя, розміщена в гавані Копенгагена, є копією, а оригінал зберігається у нащадків скульптора в невідомому місці.

Статуя із казки

Пригадайте одну з найвідоміших казок данського письменника Ганса Крістіана Андерсена “Русалонька”, головна героїня якої дуже цікавиться життям людей. Русалонька закохується в принца і в обмін на свій чарівний голос стає людиною.

- Якою ви уявили Русалоньку?
- Опишіть її, доберіть яскраві слова-описи.
- Покажіть рухами, можете намалювати у повітрі.

Подивіться на скульптури Русалоньки у Копенгагені (Данія) та місті Інкоу (Китай). Зверніть увагу на місце їх розміщення: таке враження, що Русалонька вийшла з води і дивиться на життя людей.

- Чи так ви уявляли Русалоньку? Опишіть скульптури Русалоньки та героїню у своїй уяві.
- Жителі китайського міста називають свою Русалоньку принцесою. Як це показав скульптор?
- Оживіть скульптури. Як рухатиметься героїня? Який у неї голос?
- Чи легко їй стояти на ногах, коли вона перетвориться на людину? Чому?
- Яка скульптура, на вашу думку, точніше відповідає казці Андерсена? Чому ви так думаєте?

Казка “Русалонька” дуже популярна, і багато ілюстраторів оформлювали книжки з нею в різний час. Дослідити ілюстрацію Антона Ломаєва до цієї казки дітям допоможе завдання на с. 42 із [робочого зошита-альбому “Мистецтво”](#) для 4 класу.

Запропонуйте дітям знайти різні ілюстрації до казки та визначити, яка з них найбільше відповідає їхнім уявленням про головну героїню казки.

Русалонька на сцені й на екрані

Запропонуйте дітям подивитися без звуку фрагменти балету “Русалонька” у виконанні Північно-Західного балету США (хореограф Джон Бішоп).

- Коли танцювала Русалонька, а коли її сестричка? Як ви впізнали персонажів?
- Яка вдача в Русалоньки та її сестри? Як це підкреслюють рухи та костюми персонажів?
- Наспівайте музику, яка могла б супроводжувати танці Русалоньки та її сестрички.

А тепер діти роздивляються танці русалоньок із музикою.

- Чи вгадали ви характер музики? Що допомогло це зробити?

Пригадайте мультсеріал “Русалонька”, створений компанією Волта Діснея.

- Подивіться фрагмент і розкажіть, що відбуватиметься далі.
- Чи можна сказати, що мультфільм повторює сюжет казки? Поясніть свою відповідь.
- Що творці мультфільму зробили так само, як у книжці, а що вигадали самі? Навіщо вони це зробили?

- Чи однаково уявили Русалоньку різні митці — скульптори, хореографи, мультиплікатори, ілюстратори? У чому відмінність?
- Чому різні люди по різному уявляють одних і тих самих персонажів?
- Коли вам було легше уявити Русалоньку — коли дивилися балет, мультфільм чи роздивлялися скульптуру? Як гадаєте, чому?

Моя Русалонька

Запропонуйте дітям зліпити свою Русалоньку.

- Як ви її уявляєте?
- Чим вона відрізнятиметься від тих, що ви вже побачили на уроці?
- Можливо, ви уявляєте героїню більш дорослою?

Фантазуйте і дійте!

Об'єднайтеся в групу з однокласниками та однокласницями. Перетворіть коробку з-під цукерок на морське дно — царство Нептуна та русалоньок. Поміркуйте, з чого ви зробите водорості, морських мешканців, русалоччиних друзів, а з великих мушель вийде чудовий підводний палац.

Створити царство Нептуна дітям допоможе завдання на с. 43 з [робочого зошита-альбому "Мистецтво"](#) для 4 класу. Діти можуть перетворити малюнок на декорацію, поставивши зошит-альбом кутом як підставку.

Далі діти можуть створювати мінівистави про життя-буття русалоньок, знімати їх на відео та створити власний серіал.